

19. maj 2026

UPA2026/10

Uunga siunnersuut: Aningaasaqarnikkut Ingerlatsineq pillugu Nalunaarut 2026.

(Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq)

Ullumikkut Kalaallit Nunaata aningaasaqarnera pillugu oqallinnisatsinni pingaaruteqarpoq ersarissumik aammalu eqqortumik akisussaassuseqarlutalu oqallinnissarput. Aningaasaqarnerlu kisitsisit pillugit nassuiaataannaangilaq. Kisiannili aningaasaqarneq tassaavoq inuit nunatsinni ulluinnarni atugaat pillugit oqallinneq pingaarutilerujussuaq. Ilaqutariit ulluinnarni atugaat, suliffissat pillugit qulequttat, utoqqaat pillugit killiffiit aammalu inuusuttut pillugit qulequttat kiisalu siunissami qanoq nunatsinni inuuniarnerput pillugu nalunaarummi saqqummiunneqartarput.

2026-imut aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu nalunaarusiap takutippaa Kalaallit Nunaat periarfissarpassuaqaraluartoq – kisianni aamma annertuunik unammilligassaqarfiusoq.

Ataatsimut isigalugu inuiaqatigiittut kalaallit ila nukitoorujussuuvugut. Immitsinnut inuiattut tulluusimaarutiginerusariaqarpugut aammalu inunnit allaniit sapernerusutut ajornerusutullu immitsinnut piunnaartariaqarpugut.

Aningaasaqarnermullu tunngasumik maanna oqallisilerpugut. Taakkulu ullumikkut pissutsinik tunngavillit sammissallutigut. Tassami nunatsinni aningaasartuutit qaffakkiartorput, suliffissaaleqineq aammalu sulisussanik amigaateqarneq annertusiartorpoq, kiisalu inuusutissarsiuutit ikitsuinnaat aningaasarsionnitsinni pingaaruteqartorujussuunerat suli atuulluni. Tassa aalisarneq kisiat annerpaamik nunatta nappatigigaa suli ersarippoq.

Siumumiit isumaqarpugut piffissaq manna pisariaqartitsisoq aningaasaqarnikkut akisussaassusilimmik aammalu siunissamut ungasinnerusumut isiginnittumik ingerlatsinissamut. Ukiut ataasiakkaat aningaasanut inatsisii kisimik eqqarsaatigalugit ingerlatsisoqarsinnaangilaq. Kalaallit Nunaat ukiut 10-t, 20-t imaluunniit 30-t qaangiuppata qanoq isikkoqassanersoq eqqarsaatigineqartariaqarpoq.

Ullumikkut aningaasaqarnikkut killiffik:

Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit naliliinerat naapertorlugu Kalaallit Nunaanni BNP 2025-imi 0,5 procentimik annertuseriarpoq, aammalu 2026-imi 1 procentip missaanik annertuseriarnissaa naatsorsuutigineqarluni. Tamanna pitsaasuvoq, kisianni siuariarneq annikitsuararsuvoq, aammalu nalorninartut annertusiartorput. Nunarsuarmi sorsunnerit, nukissiuutinut aningaasartuutit qaffanneri aammalu assartuussinermut aningaasartuutit qaffanneri nunatsinni aamma sunniuteqartarput.

Nunatta avataaniit suli nioqutissanik aammalu atortunik annertoorujussuarmik eqqussuivugut. Taamaattumik nunarsuarmi aningaasarsionnikkut allannguutit sukkasuumik nunatsinni malunniuttarput.

Akit qaffakkiartuinnarput ajoraluartumillu suli aamma qaffakkiartuinnarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaalluni. Qineqqusaarnermi inuit atugaannik oqinnerulersitsiniarlutik neriorsuuteqarsimasut maanna siuttunngoramik paasilersimarpasippaat neriorsuutertik aamma taanna piviusunngortissinnaanagu. Qinigaaffiup siuliani uagut tikkuartorneqarluta allaat isumaqatigiissutigut 0-imik taagorneqarlutik maani oqaluttarfimmiit allaat takoqqusaarutigineqartarput kialluunniit qinersisartup ilisimaqqissaarpaa.

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup paasissutissiissutigaa 2025-imi januaarimiit 2026-imi januaarimut nioqqutissat akii 3,7 procentimik qaffarsimasut. Tamanna isumaqarpoq inuussutissat akisunerulernerat. Inissianut aserfallatsaaliinermullu aningaasartuutit qaffakkiartulernerat, ulluinnarnilu inuuneq suli akisuneruleraluttuinnassasoq. Ilaqutariippassuarnut tamanna toqqaannartumik annertuumik sunniuteqartarpoq. Aamma Kalaallit Nunaanni akit Danmarkimiit sukkanerusumik qaffakkiartornerata malitsigisaanik qallunaat nunaanniit ukiumoortumik tapiissut (bloktilskud) annikillinerannik kinguneqarpoq, tassami Danmarkimi akit akissarsiallu naapertorlugit iluarsiisoqartarmat. Tamanna landskarsip aningaasaqarneranut aamma ilungersunartuuvoq.

Taamaattumik aqqissuusseqqinnerit qinigaaffiup siuliani suliarillugit aallartinneqarnikut sukkatsisarnissaat pisarialerujussuusoq Siumumiit oqaatigissavarput. Illuatungaani lu aningaasarsiorfissanik nutaanik annerunerujuarmik pisariaqartitsivugut.

Inuiaqatigiit aammalu maani qinikkat siunnersuutigut misissuataarutsigit, ersarinnerpaajuvoq Inatsisartuni qinikkat nunatsinni aningaasat pigisagut uffalu killeqaqisut siunnersuuterpassuagut aningaasartuutaannangajannik qaqitsisartugut imaluunniit aningaasaliissutit iluani konto-miit kontomut nussuineq Inatsisartuni assortuussutigisaqattaartarippat. Uffalu aningaasarsiorfissat nutaat aammalu kaagip qanoq anginerulernissaa perpiassanatigu imaluunniit pinngilluinnartarlutigu. Taamaammatt immitsinnut qinikkat aperisariaqarpugut, ilumut taamatut ingerlaannassaagut? Siumut isumaqarpoq naamik. Nutaanik isaatitsissutissagut timalimmik ingerlatilernissaat ukkatarinerusariaqarpagut – tamatta.

Landskarsip aningaasaqarnera ilungersunartorsiortoq

Naalakkersuisut namminneq nalunaarusiaminni oqaatigaat pisortat aningaasaqarnerat annertuunik aqqissuussaannikkut unammilligassaqarumaartoq. Utoqqaat amerliartorput - tamanna immi ajortuuunngilaq illuanilu assaat sulisinnaasut ikiliartuinnavillutik. Peqqinnissaqarfimmut, utoqqalinersianut aammalu isumaginninnermut aningaasartuutit amma suli qaffakkiartuinnavippat.

Nalunaarusiami aamma takuneqarsinnaavoq aningaasaqarnermik aqutsineq suli arlalitsigit ajornartorsiuteqartoq – pingaartumik peqqinnissaqarfimmi, inunnut innarluutilinnut sullissinermi aammalu meeqqanik inuusuttunillu angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnerni eqqarsaatigalugit.

Siumumiit erseqqissaatigissavarput aningaasaqarnikkut akisussaassuseq isumaqanngimmat atugarissaarnermut sipaarniuteqartoqassasoq. Akisussaassuseq isumaqarpoq siunissami aamma atugarissaarnissamut periarfissaqarnissaa qulakkeerniarlugu ingerlatsisoqassasoq. Taamaattumik isumatusaartumik tulleriarinerit pisariaqartipparput aammalu ilaatigut “annernarsinnaasunik” aaliangiisarnissat pisariaqartassallutik – siuttut sapiissuseqarpata. Taamaattumik suliffissat

amerlanerusut pilersittariaqarpavut. Ammalu amerlanerusut ilinniagaqarlutillu suliffeqalernissaat qulakkeertariaqarparput. Tamatumunnga atatillugu Attassiinnarnissamut Ineriartornissamut Pilersaarut 2 innersuussutigissavarput.

Suliffeqarneq aammalu inuusuttut

Nalunaarusiap takutippaa suliffissaqartitsineq ataatsimut isigalugu suli pitsaasumik nukittuumillu ingerlasoq. 2026-imi januaarimi inuit 1.885-it suliffissarsiortutut nalunaarsorsimapput, innuttaasut 17-it 64-illu akornanni ukiullit 5 procentiisa missaat. Kisianni kisitsisit taakku tunuliaqutai assigiinngissutsigut ilaatigut maluginiagassartaqarput.

Nuummi, Sisimiuni Ilulissanilu suliffissarsiortut 2,9 procentiupput. Nuna tamakkerlugu sinnerani 8 procentiullutik. Tamatuma takutippaa ineriartortitsineq sumiiffinni tamani naligiimmik kiisalu assigiinnerusumik pisimanngitsoq. Aamma inuussutissarsiutit ilaanni sulisussanik amigaateqarneq annertuvoq. Taamaattumik nunanit allanit sulisussanik amerlanerusunik ajoraluartumik suli pisariaqartitsisugut maluginiagassaavoq.

Kisianni nalunaarusiami kisitsisit ilungersunarnersaat tassaavoq: Inuusuttut 16-it 25-illu akornanni ukiullit 32 procentii 2024-mi ilinniagaqanngillat imaluunniit suliffeqaratik. Tassa inuusuttut pingasuugaangata ataaseq sinnerlugu taama inissisimasartoq – inuusuttut pingajorarterutaat ilinniagaqaratillu suliffeqannginnerat kisitsisit ersersippaat. Tamanna attanneqarsinnaanngilaq aamma siunissamut assut ernumanartoqartitsivoq. Naalakkersuinikkut aningaasaqarnikkullu kisimi tunnganngilaq aammali inuttut inuusuttut eqqarsaatigalugit. Siumumiit isumaqarpugut inuusuttut pillugit aningaasaliinerit tassaasut aningaasaliinerit pingaarnepaat.

Meeqqat atuarfiat nukittorsartariaqavissoripput taamatuttaarlu inuussutissarsiornermut ilinniartut nukittorsartariaqarpagut. Suliffimmik sungiusarfissat (praktikkerfissat) amerlanerusut pilersittariaqarpavut. Nalilersortariaqarparpullu ilumut siornaakkunni maani ilinniartut praktikkerfissaqarnissaat pillugu inatsit suliaq siunertamisut iluatsissimanersoq. Tassami inuusuttut nuna tamakkerlugu ilinniarnissamut suliffeqarnissamullu periarfissaqarnissaat qulakkeertariaqarpagut.

Aalisarneq – inuiaqatigiinnut nappatitta pingaarnersaat

Aalisarneq suli nunatsinni aningaasarsiornermi pingaarnepaajuvoq. 2025-imi aalisakkanik tunisassiat nunatsinni avammut tunisat 92,5 procenteraat. Aalisakkanik tunisassiat avammut tunineqarnerisa nalingat 2025-imi 5,8 milliarder koruuninut qaffappoq. Tamanna aalisarnerup landskarsimut, suliffissaqartitsinerimut aammalu nunaqarfinni illoqarfinnilu inuiaqatigiinnut qanoq pingaaruteqartiginera ersersippaa.

Kisianni nalunaarusiaq aamma takutippaa qanoq mianernartigisimiitsiginerput. Akit imaluunniit pisassiissutut (kvotat) allanngoraangata inuiaqatigiinnut tamanut annertuumik sunniuteqartarpoq.

Siumumiit isumaqarpugut aalisarneq nunatsinni aningaasaqarnikkut suli annertunersumik nalittorsaanikkut aningaasarsiorfigisinaanera inerisarnerusariaqaripput. Aammali nassuerutigisariaqarparput inuussutissarsiut ataasiinnaq tunngavigalugu siunissarput kiisalu atugarissaarnerunissarput qulakkeersinnaanngilarput.

Takornariaqarneq aammalu inuussutissarsiutit nutaat

Takornariaqarneq pitsaasumik ineriartorpoq. Attaveqaatitigut aningaasaliisimanerit peqqutaqaataapput. Taamaattumik ataveqaatitigut aningaasaliinerunissat suli pisariaqartut Siumumiit isumaqarpugut.

2025-imi hotelini unnuisut 397.000-inut qanilliarporput – aatsaat taama amerlatigilerlutik. Nuummi mittarfiup nutaap ammarnerata kingorna timmisartukkut angalasartut 18 procentimik amerlanerulersimapput. Tamatuma takutippaa attaveqaasersuutitut aningaasaliinerit periarfissiisut nutaanik isaatitsissutissanik.

Kisianni ineriartortitsineq akisussaassusilimmik ingerlanneqartariaqarpoq. Siumumiit kissaatigaarput takornariaqarneq:

- Suliffissanik pilersitsissasoq, nunaqavissut salliutillugit ineriartorteqqinneqassasoq
- Inuiaqatigiinnut isertitaqarnerunermik suli kinguneqartilluarneqassasoq,
- Pinngortitamik avatangiisitsinnillu aamma mianerinniffiussasoq,
- Aammalu nuna tamakkerlugu iluaqutaassasoq – tassa nunaqarfinni isorliunerusuni aamma iluaqutaanerusariaqarpoq.

Taamatuttaaq Siumumiit isumaqarpugut aatsitassarsionermi, nukissiuuteqarnermi inuussutissarsiutinilu nutaani periarfissaqarluartugut. Kisianni ineriartortitsineq nunatsinni piumasaqaatit tunngavigalugit aammalu avatangiisinut inuiaqatigiinnullu ataqqinnittumik ingerlanneqartariaqarpoq.

Aningaasaqarnikkut namminersornerulernerunissaq

Kalaallit Nunaat pingaarutilimmik anguniagassaqarpoq. Massakutut ingerlaannarsinnaanngilagut neriullutalu aningaasaqarneq nammineerluni aqqikkumaartoq. Tamaavittami inuiaqatigiittut akisussaaffik tigusariaqarparput imminut napatissinnaanerusumik aningaasaqarneq pilersinniarlutigu.

Siumumiit akisussaaffik tigussallugu aammalu aaliangigassani annertuuni peqataanissarput qularutigineqassanngilaq.

Siumumiimmi kissaatigaarput: Aningaasaqarnermik aqutsinerup pitsaanerulernissaa, inuit pillugit aningaasaliinerit amerlanerulernissaat, suliffissat amerlanerusut, najukkani naleqarnerulersitsineq, aammalu nuna tamakkerlugu siammasissumik ineriartortitsineq.

Upperaarput aningaasaqarnikkut ineriartorneq aammalu kalaaleqatitta akisussaassuseqarneq ataatsimoorlutik ingerlannerusinnaagaat.

Naggasiineq

Nunarput isorartooq siammasissumik inoqartoq peqqarniissinnaasumillu atugaqartitsisartoq suli atugarissaafiunerusumik atugaqarnissaa pisariaqarpoq. Assersuutigalugu nunaqarfippassuarni isorliunerusunilu kuuffissualersuinissat imermullu aqqutit kommuunit qanimut suleqatigalugit

